

МОНІТОРИНГ СПРИЯННЯ ТОРГІВЛІ В УКРАЇНІ

*Період моніторингу:
Січень - лютий 2023 року*

*Випуск № 77
Березень 2023*



Шановні читачі!

Перед Вами черговий випуск Інформаційного бюлетеня «Моніторинг сприяння торгівлі в Україні», продукт Інституту економічних досліджень та політичних консультацій, який публікується за підтримки Європейського союзу, МФ «Відродження» та ATLAS Network у рамках проекту «Підтримка громадської ініціативи «За чесну та прозору митницю». Ми прагнемо надати Вам найсвіжішу та найбільш актуальну інформацію стосовно стану реалізації митної реформи та впровадження заходів сприяння міжнародній торгівлі в Україні. Тому для нас дуже важлива Ваша думка, відгуки та побажання щодо комунікаційних зв'язків та методів надання інформації на адресу: customs@ier.kyiv.ua

Зміст

Нормативно-правові акти, що набрали чинності.....	4
Уточнено порядок оформлення міжнародних та експрес-відправлень заповнення	4
Внесені зміни у перелік товарів, ввезення яких в Україну здійснюється без надання забезпечення сплати митних платежів.....	4
Внесені зміни порядку митного контролю та митного оформлення окремих товарів.....	5
Проекти нормативно-правових актів.....	6
Пропонується зробити можливим використання режиму спільного транзиту для внутрішніх перевезень вантажів під митним контролем територією України.....	7
Пропонуються зміни до Митного кодексу в частині поширення системи NCTS на транскордонні перевезення та перевезення товарів внутрішнім транзитом.....	7
Новини.....	8
На кордоні України та Румунії запрацював новий пункт пропуску.....	8
Європейська комісія високо оцінює результати наближення України до митного союзу.....	8



НОРМАТИВНО - ПРАВОВІ АКТИ, ЩО НАБРАЛИ ЧИННОСТІ



Уточнено порядок оформлення міжнародних та експрес-відправлень

Наказ Міністерства фінансів України № 6 від 04 січня 2023 року «Про оформлення міжнародних поштових та експрес-відправлень і затвердження Змін до Порядку заповнення митних декларацій за формою єдиного адміністративного документа»

Міністерство фінансів відповідним наказом наповнює підзаконну нормативну базу, необхідну для повноцінного функціонування реєстру міжнародних поштових та експрес-відправлень, форму якого було затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2022 року № 1458.

Відповідним порядком, зокрема, встановлено правила заповнення та відправлення міжнародних поштових та експрес-відправлень. З метою виконання зазначеної постанови наказом затверджено:

- Порядок та умови здійснення митного контролю і митного оформлення товарів, що переміщуються (пересилаються) в міжнародних поштових та експрес-відправленнях;

Порядок визначення та обладнання центральних (регіональних) сортувальних станцій;

Порядок заповнення митної декларації М-16;

Порядок заповнення реєстрів (тимчасового та додаткового) міжнародних поштових та експрес-відправлень і внесення змін до таких реєстрів.

Зміни до Порядку заповнення митних декларацій за формою єдиного адміністративного документа,

затвердженого наказом Міністерства фінансів від 30 травня 2012 року № 651.

затвердженого наказом Міністерства фінансів від 30 травня 2012 року № 651.

Джерело: <http://surl.li/fglsy>

Внесені зміни у перелік товарів, ввезення яких в Україну здійснюється без надання митним органам забезпечення сплати митних платежів

Постанова Кабінету Міністрів України від 31 січня 2023 року № 80 «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 27 вересня 2022 р. № 1091»

Уряд вніс зміни до переліку окремих товарів, увезення яких на митну територію України та/або переміщення територією України транзитом здійснюється без надання митним органам забезпечення сплати митних платежів.

До переліку додано, зокрема, такі товари, як: паливо, різноманітні генераторні установки, трансформатори, запчастини до них, інша продукція і товари, необхідні для відновлення та ремонту інфраструктури підприємств, які займаються виробництвом, передачею, розподілом електричної енергії. Перелік містить значну кількість позицій відповідно до УКТ ЗЕД, які наведено у виносці¹. Це положення постанови втратить чинність 1 травня 2023 року.

Також до зазначеного переліку додали широкий спектр товарів (крім алкоголю, тютюнових виробів тощо), які ввозяться в Україну громадянськими об'єднаннями та/або благодійними організаціями, які мають статус неприбутковості, з метою їх подальшої безоплатної передачі оборонцям України.

Плата за виконання митних формальностей щодо таких товарів поза місцем розташування митних органів або поза робочим часом, установленим для них, не справляється.



НОРМАТИВНО - ПРАВОВІ АКТИ, ЩО НАБРАЛИ ЧИННОСТІ

Документ ухвалено з метою спрощення та прискорення оформлення відповідних вантажів та зменшення фінансового навантаження на громадські та благодійні неприбуткові організації, при ввезенні ними відповідної продукції для потреб оборони.

Джерело: <http://surl.li/fglslr>

Внесені зміни до порядку митного контролю та митного оформлення окремих товарів

Постанова Кабінету Міністрів України від 20 січня 2023 року № 47 «Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України з питань митного контролю і митного оформлення»

Уряд вніс деякі зміни в процедури митного контролю та митного оформлення вантажів.

Зокрема, у положенні про митні декларації (яке затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 21 травня 2012 р. № 450), з метою застосування електронного обміну були внесені технічні правки.

Інші зміни стосуються особливостей та порядку поставок товарів, які здійснюються без надання митним органам забезпечення сплати митних платежів.

Також внесені зміни до Типової технологічної схеми пропуску через державний кордон осіб, автомобільних, залізничних, водних та повітряних транспортних засобів перевізників і товарів, що переміщуються ними, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 21 травня 2012 р. № 451.

Джерело: <http://surl.li/fglwo>



2710 19 93 00, 3914 00 00 00, 7020 00 80 00, 7225 11 00 00, 7325 10 00 00, 7605 11 00 00, 7607 (тільки для промислового використання), 8407 90 10 00, 8407 90 80 00, 8407 90 90 00, 8408 90 41 00, 8408 90 43 00, 8408 90 45 00, 8408 90 47 00, 8408 90 61 00, 8408 90 65 00, 8408 90 67 00, 8408 90 81 00, 8408 90 85 90, 8408 90 89 90, 8421 21 00 00, 8421 99 90 00, 8481 80 59 00, 8501 61 80 90, 8501 62 00 90, 8501 63 00 90, 8501 64 00 00, 8502 (електрогенераторні установки), 8503 00, 8504 (трансформатори, частини трансформаторів, інвертори, крім 8504 21 00 00, 8504 22 10 00, 8504 22 90 00, 8504 23 00 00, 8504 31 21 00, 8504 31 29 00, 8504 31 80 00, 8504 32 00 90, 8504 50 95 90, та товарів цивільної авіації), 8507 20 (крім товарів цивільної авіації), 8507 30, 8507 40 00 00, 8507 50 00 00, 8507 60 00 00, 8507 80 00 00, 8507 90 (крім товарів цивільної авіації), 8517 62 00 00, 8517 69 90 00, 8517 70 00 90, 8535, 8536, 8537, 8546, 8547 90 00 00, 9014 80 00 00, 9025 19 80 98.





Пропонується зробити можливим використання режиму спільного транзиту для внутрішніх перевезень вантажів під митним контролем території України

Проект Закону реєстр № 9014 від 14.02.2023 року «Про внесення змін до Митного кодексу України щодо використання митних декларацій та електронної транзитної системи, передбачених Конвенцією про процедуру спільного транзиту, для здійснення транзиту на умовах цього Кодексу»

Дата реєстрації: 14 лютого 2023 року

Ініціатор: народні депутати України

Законопроектом пропонується: регламентувати використання митних декларацій та електронної транзитної системи, запроваджених унаслідок приєднання України до NCTS (Конвенції про процедуру спільного транзиту) для здійснення не лише транскордонних перевезень вантажів (що вже реалізовано), а також і для внутрішніх перевезень вантажів під митним контролем території України. Поширити можливість використання вищевказаних митних декларацій та електронної транзитної системи на перевезення консолідованих вантажів, до об'єктів підприємств, визначених в авторизаціях на застосування спрощень «процедура випуску за місцезнаходженням» та «процедура спрощеного декларування»; надати можливість підприємствам-суб'єктам зовнішньоекономічної діяльності (підприємствам), їх декла-

рантам або уповноваженим особам періодично, за запитом із використанням механізму "єдиного вікна", отримувати з інформаційних систем Держмитслужби відомості з митних декларацій, оформлених ними та\ або в яких підприємство вказане одержувачем.

Джерело <http://surl.li/fgkrrx>

Пропонуються зміни до Митного кодексу в частині поширення системи NCTS на перевезення товарів внутрішнім транзитом

Проект Закону України реєстр № 9014-1 від 28.02.2023 «Про внесення змін до Митного кодексу України щодо використання митних декларацій та електронної транзитної системи, передбачених Конвенцією про процедуру спільного транзиту, для здійснення транзиту на умовах цього Кодексу»

Дата реєстрації: 28 лютого 2023 року

Ініціатор: народні депутати України

Законопроект спрямований на поширення можливості використання митних декларацій та електронної транзитної системи, запроваджених унаслідок приєднання України до NCTS (Конвенції про процедуру спільного транзиту) для здійснення транскордонних перевезень, на перевезення товарів внутрішнім транзитом, а також запровадження європейської практики використання електронної транзитної системи, зокрема для транзитних спрощень «статус авторизованого вантажовідправника МДП» та «статус авторизованого вантажоодержувача МДП», що сприятиме надалі інтеграції України в митну систему Європейського Союзу та пришвидшенню виконання митних формальностей та процедур. Цей законопроект є альтернативним до законопроекту № 9014 та пропонує вдосконалити запропоновані законопроектом № 9014 зміни до Митного кодек-

ПРОЄКТИ НОРМАТИВНО - ПРАВОВИХ АКТІВ

су України в частині використання митних декларацій та електронної транзитної системи для внутрішніх перевезень, а також імплементувати в національне митне законодавство низки положень митного законодавства Європейського Союзу, пов'язаних із транзитними переміщеннями товарів та застосуванням транзитних спрощень.

Зокрема, пропонується:

- встановити, що транзитна митна декларація та електронна транзитна система можуть використовуватись для виконання митних формальностей та забезпечення контролю за транзитними переміщеннями між митними органами України;
- дозволити при переміщенні товарів внутрішнім транзитом використання передбаченого Конвенцією транзитного спрощення підприємством, яке отримало відповідну авторизацію на застосування такого спрощення в рамках транскордонних переміщень;
- регламентувати правила подання митної декларації для поміщення товарів у митний режим транзиту, у тому числі й для консолідованих вантажів;
- запровадити обов'язкову ідентифікацію товарів під час їх поміщення в митний режим транзиту шляхом пломбування транспортних засобів, контейнерів або окремих пакувань, що відповідає митному законодавству ЄС;
- імплементувати в національне митне законодавство такі транзитні спрощення, як «статус авторизованого вантажовідправника МДП» та «статус авторизованого вантажоодержувача МДП», а також визначити обов'язкові умови надання авторизацій на застосування таких спрощень;
- поширити можливість використання об'єктів підприємств, визначених в авторизаціях на

застосування вищевказаних спрощень, при пред'явленні митному органу товарів, декларантом яких є підприємство, якому надано авторизацію на застосування спрощення «процедура випуску за місцезнаходженням»; виокремити випадки, при яких не подається попередня митна декларація; уточнити правила надання митним органом інформації щодо здійснених митних оформлень; поширити можливість здійснення митного контролю товарів у першочерговому порядку на товари, що переміщуються на умовах Конвенції про процедуру спільного транзиту.

Ухвалення законопроекту на думку авторів наблизить митне законодавство України до законодавства ЄС; врегулює питання використання митних декларацій та електронної транзитної системи, передбачених Конвенцією про процедуру спільного транзиту, для здійснення внутрішніх перевезень вантажів під митним контролем територією України; дозволить імплементувати в національне митне законодавство такі транзитні спрощення, як «статус авторизованого вантажовідправника МДП» та «статус авторизованого вантажоодержувача МДП», які дозволять підприємству поміщувати товари в митний режим транзиту на умовах Митної конвенції про міжнародне перевезення вантажів із застосуванням книжки МДП (Конвенції МДП) 1975 року.

Джерело: <http://surl.li/fgkrs>





На кордоні України та Румунії запрацював новий пункт пропуску

З 1 лютого на Буковині офіційно відкрили новий автомобільний перехід Дяківці – Раковець.

Згідно з Угодою між урядами України та Румунії визначено цілодобовий режим роботи пункту пропуску для пішохідного, автомобільного (включно з автобусами), крім вантажного, сполучення. На першому етапі пункт пропуску буде відкритий для пропуску порожніх вантажних автомобілів і цистерн, а пізніше, залежно від створення необхідних інфраструктурних умов, і для переміщення інших типів транспортних засобів та товарів.

Запланована пропускна спроможність пункту на добу становить до 300 одиниць транспортних засобів, у тому числі 10 автобусів, 1550 громадян, у тому числі 500 пішоходів. У пункті пропуску передбачено 6 смуг руху для оформлення транспортних засобів та окрема смуга руху для осіб, які перетинають кордон у пішому порядку.

Для здійснення пропускних операцій у пункті пропуску Дяківці створено окремий структурний підрозділ прикордонників. Персонал відділення пройшов відповідну підготовку та готовий здійснювати прикордонний контроль громадян та транспортних засобів. Усі робочі місця для здійснення паспортного контролю обладнані комп'ютерною технікою з доступом

до баз даних, а також іншими засобами для ефективного здійснення пропускних операцій.

Нагадаємо, що з 10 листопада 2022 року на українсько-румунському кордоні в Чернівецькій області розпочав роботу міжнародний автомобільний пункт пропуску Красноільськ – Вікову де Сус.

Пункт пропуску Дяківці працює цілодобово для пішохідного та автомобільного сполучення, включно з автобусами. За рішенням румунської сторони пропуск вантажних автомобілів тимчасово не здійснюється.

Джерело: <http://surl.li/fgkpd>



Європейська комісія оцінила результати наближення України до митного союзу

Європейська Комісія дала високу оцінку результатам наближення України до Митного союзу, як повідомили в Міністерстві фінансів України.

Зокрема, Європейська Комісія надала високу оцінку готовності України щодо виконання розділу 29: Митний союз - 4-й рівень підготовки з 5-ти (до п'ятого рівня наразі ввійшов єдиний захід із надання цифрових сервісів для населення).

У контексті євроінтеграційних процесів у Висновку Єврокомісії зазначено такі основні досягнення України в митній сфері:

- стала членом Конвенції про процедуру спільного транзиту та Конвенції про спрощення формальностей у торгівлі товарами 1 жовтня 2022;
- підключена до загальної митної інформаційної системи ЄС (CCN) та використовує Нову Комп'ютеризовану Транзитну Систему (NCTS);
- виконала близько 80 % своїх митних зобов'язань за Угодою про асоціацію з ЄС, у тому числі в ключових сферах транзиту, системи спрощень, гарантування та прав інтелектуальної власності;
- діє національна програма АЕО;
- Україна є договірною стороною Конвенції Пан-Євро-Мед про правила походження товарів;
- законодавство про контроль за культурними цінностями приведено у відповідність до правил ЄС.

Подальші кроки, які необхідно здійснити Україні, відповідно до Висновку Єврокомісії:

- доопрацювання ІТ-системи для надання авторизацій;
- підвищення рівня використання програми АЕО для успішної оцінки та взаємного визнання з програмою АЕО ЄС;
- остаточне узгодження митного законодавства України із законодавством ЄС (необхідно привести близько 20 % правової бази в митній сфері у відповідність до правил ЄС та узгодити Митний кодекс України з Митним кодексом ЄС);
- розвиток та вдосконалення митних ІТ-систем - пріоритет на найближчі роки;
- удосконалення поточних процедур та методів роботи в деяких операційних сферах для покращення імплементації та дотримання митного законодавства, адаптованого до вимог ЄС;
- роз'яснення та усунення відмінностей за напрямом захисту прав інтелектуальної власності.

Джерело: <http://surl.li/fgkyv>



“Моніторинг сприяння торгівлі в Україні” є продовженням випусків Щомісячного моніторингу сприяння торгівлі в Україні, який готувався Інститутом економічних досліджень та політичних консультацій у рамках проекту “Діалог зі сприяння торгівлі”, за фінансової підтримки Європейського Союзу та співфінансування Міжнародного фонду “Відродження”.

Запропонований інформаційний бюлетень є продовженням попереднього і публікується в рамках проекту **“Підтримка громадської ініціативи “За чесну та прозору митницю”**, який реалізується за підтримки Європейського союзу, Міжнародного фонду “Відродження” та ATLAS Network і є моніторингом реалізації митної реформи та заходів зі сприяння міжнародній торгівлі.

Публікація складається з трьох частин:

- нормативно-правові акти, що набрали чинності
- проекти нормативно-правових актів
- новини

Ми розуміємо, що малому та середньому бізнесу не вистачає часу на проведення аналізу нового законодавства або можливих нормативних новацій. Також, значна кількість таких актів складна для розуміння пересічної людини. “Моніторинг сприяння торгівлі в Україні” покликаний привернути увагу до цікавих подій, нововведень законодавства України, що стосуються сфери спрощення процедур торгівлі і можуть безпосередньо впливати на суб’єкти зовнішньоекономічної діяльності. Також у цих публікаціях ми будемо робити аналіз проектів нормативних актів із цієї тематики.

Інститут економічних досліджень та політичних консультацій (ІЕД) - міжнародно визнаний незалежний український аналітичний центр, заснований у 1999 році.

ІЕД займається аналізом проблем економічного розвитку, міжнародної торгівлі та ділового клімату (зокрема в секторі МСП), бере участь у розробці документів політики національного та регіонального рівня.

ІЕД регулярно випускає власний макроекономічний прогноз для України та бере участь у розробці консенсус-прогнозу Міністерства економічного розвитку і торгівлі України.

Команда соціологів ІЕД проводить регулярні опитування підприємств та експертів із метою оцінки ділового клімату та очікувань українського бізнесу. ІЕД успішно поєднує свою аналітичну діяльність з адвокацією змін та участю в громадському житті України. ІЕД співпрацює з центральними та місцевими органами влади, вітчизняними та закордонними аналітичними центрами, організаціями громадянського суспільства.

Робота ІЕД фінансується за рахунок грантів, благодійних внесків та коштів технічної допомоги.

Застереження

Моніторинг сприяння торгівлі в Україні підготовлений ІЕД і має виключно інформаційний характер. Хоча ми доклали щонайбільших зусиль для підготовки якомога точнішої публікації, ми не беремо на себе жодної відповідальності за можливі помилки. Інститут не несе зобов’язань за будь-які збитки чи інші проблеми, які виникли прямо чи опосередковано через використання будь-якої частини цієї публікації. У разі використання обов’язковим є посилання на Інститут економічних досліджень та політичних консультацій.

Матеріал відображає позицію авторів і не обов’язково збігається з позицією Європейського Союзу, Міжнародного фонду “Відродження”, ATLAS Network та (або) Інституту економічних досліджень та політичних консультацій.